

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی استان همدا
دانشکده پزشکی

برنامه و سیاست گذاری دانشکده پزشکی همدان جهت جذب اعضای

هیات علمی مورد نیاز در سال ۱۴۰۴

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر اساس ماموریت‌های محوله، علاوه بر تامین و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به آحاد جامعه دو وظیفه مهم دیگر شامل تربیت نیروی انسانی تخصصی گروه پزشکی و همچنین انجام تحقیقات در حوزه سلامت را بعهدہ دارد. وظایف یاد شده در سطح کشور از طریق دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی عملیاتی می شوند که به طور اختصاصی دانشکده های آموزشی مانند دانشکده پزشکی به طور مستقیم درگیر آموزش به دانشجویان و انجام پژوهش های بالینی و علوم پایه هستند. نیروی انسانی در دانشکده های آموزشی شامل دو رده اصلی اعضای هیات علمی و کارکنان غیر هیات علمی می باشد که تعداد و ترکیب آنها می تواند کمیت و کیفیت آموزش های پزشکی را تحت شعاع قرار دهد. تعیین استانداردهای نیروی انسانی اعم از اعضای هیات علمی و کادر کارشناسی می تواند مبنای تصمیم گیری های مربوط به جذب و بکارگیری متناسب با نیاز آنها در دانشکده ها قرار گیرد به طوری که با اصلاح توزیع و ترکیب آنها عملاً بهره وری نیروی انسانی بهبود یابد. برآورد تعداد کادر هیات علمی مورد نیاز از چهار رویکرد مبتنی بر تعداد اعضاء هیئت علمی از نظر سنوات خدمت، نسبت واحدهای درسی ارایه شده به هیئت علمی، نسبت دانشجو به استاد (برای دوره های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی Ph.D. گروههای علوم پایه و نیز دستیاری گروههای بالینی) همچنین تعداد اعضای هیات علمی بازنشسته گروههای آموزشی طی ۵ سال آینده استفاده شده است. لذا در ادامه روش کار در چهار مقوله جداگانه توضیح داده می شود.

الف) تعداد اعضاء هیئت علمی دانشکده پزشکی از نظر سنوات خدمت

ابتدا تعداد اعضاء هیئت علمی دانشکده پزشکی از نظر سنوات خدمت به تفکیک گروههای علوم پایه و بالینی در سه زیر گروه سابقه کاری زیر ۱۵ سال، ۱۵ تا ۲۵ سال و بالای ۲۵ سال استخراج گردید (جدول ۱). همچنین جهت تفسیر بهتر داده ها توزیع فراوانی این تعداد نیز محاسبه شد (جدول ۲).

ب) رویکرد مبتنی بر نسبت واحدهای درسی ارایه شده به هیئت علمی

رشته-مقطع های هدف برای رویکرد مبتنی بر کوریکولوم آموزشی شامل: کلیه رشته مقطع های پزشکی عمومی، کارشناسی، کارشناسی ارشد ، دکترای تخصصی Ph.D. و دستیاری بالینی در نظر گرفته شدند. در این روش متناسب با نوع واحد (عمومی یا اختصاصی، تئوری، عملی، کارآموزی و یا کارورزی) ابتدا تمام رشته های تحصیلی فعال در دانشکده با تعداد دانشجویان مشغول به تحصیل احصاء گردید. سپس برای کلیه رشته مقطع ها تعداد واحدهای مصوب آموزشی استخراج شد. در مرحله بعدی بطور جد اگانه میانگین تعداد واحدها به تفکیک نوع واحد برای کلیه مقاطع تحصیلی (از کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی ارشد، دکترای عمومی، دکترای تخصصی) برای گروههای علوم پایه و بالینی محاسبه و در نهایت نسبت دروس ارایه شده به هیئت علمی استخراج گردید (جدول ۳). همچنین در جدول ۶ (پیوست ۱) میانگین موظفی هیئت علمی به تفکیک گروهها همراه با میانگین ابلاغ تدریس دو نیمسال تحصیلی محاسبه گردید. تعداد واحد موظفی اعضای هیات

علمی متناسب با مرتبه علمی آنها متغیر می باشد. به طور مثال تعداد واحد موظفی برای افراد با مرتبه استادیاری ۱۵/۶ واحد، برای دانشیار ۱۳/۲ واحد و استاد ۱۰/۸ واحد تعیین شده است. عامل دیگر کاهش تعداد واحد موظفی اعضای هیات علمی در هنگام تصدی مشاغل مدیریتی است به طوری که مثلاً تعداد واحد موظفی رئیس و یا معاونین دانشگاههای علوم پزشکی که از اعضای هیئت علمی هستند مطابق قوانین مربوط به دو واحد کاهش می یابد. اما عامل دیگر که موجب افزایش واحدهای موظفی اعضای هیات علمی می شود، وضعیت تمام وقت جغرافیائی بودن اعضای هیئت علمی است که سقف واحدهای موظفی را به ۱۷ واحد افزایش می دهد. در مجموع تاثیرات عوامل ذکر شده در پارامتر واحد موظفی اعضای هیئت علمی به صورت میانگین در نظر گرفته شد. بر اساس آئین نامه اعضای هیئت علمی و مطابق مقررات آموزشی، ارزش محاسبه واحد درسی برای مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی PhD به ترتیب ضریب ۱/۵ و ۲ اعمال می شود، برای این دو مقطع واحد تعدیل شده در نظر گرفته شده است.

ج) نسبت دانشجوی به استاد

استاندارد وزارت بهداشت برای نسبت دانشجوی به استاد، بر اساس برنامه ششم توسعه کشور، تا پایان سال ۱۴۰۰ برای دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، ۲۰ دانشجو به ازای هر استاد تمام وقت تعیین شده بود. همچنین، برای دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت، این نسبت ۱۰ دانشجو به ازای هر استاد تمام وقت بوده است. پارامتر تراکم دانشجوی در کلاس برای واحدهای درسی تئوری، عملی، کارآموزی، کارورزی و پایان نامه و به تفکیک دروس عمومی و اختصاصی به شرح جدول شماره ۴ آمده است. در این جدول آخرین تعداد دانشجویان در حال تحصیل به تفکیک مقاطع مختلف تحصیلی در رشته پزشکی عمومی و سایر رشته ها و نیز برای دانشجویان ایرانی و غیر ایرانی به تفکیک علوم پایه و بالینی استخراج شده است. در نهایت نسبت دانشجوی به استاد محاسبه گردیده است که با استانداردهای وزارت بهداشت یعنی حدود ۱۰ دانشجو به هر استاد مطابقت دارد و وضعیت قابل قبولی را نشان می دهد.

با استفاده از اطلاعات جداول ۱ تا ۴ اولویت دانشکده پزشکی جهت جذب هیئت علمی برای گروههای علوم پایه و بالینی مطابق جدول ۵ استخراج گردید. به گونه ای که با معیار بازنشتگی اعضای هیات علمی بر اساس اطلاعات جدول ۱ بدست آمد که در مقایسه با سه سال اخیر کاهش معیار بازنشتگی از ۲۷/۳۸ درصد به ۲۴/۰۳ درصد در گروههای علوم پایه و نیز کاهش این معیار از ۲۲/۸۵ درصد به ۱۹/۱۲ درصد در گروههای بالینی را نشان می دهد. همچنین معیار سرانه دانشجو در مقایسه سه سال اخیر کاهش از ۱۱/۲۳ درصد در گروههای علوم پایه به ۹/۰۱ درصد و نیز کاهش جزئی از ۸/۳۶ درصد به ۸/۰۷ درصد در گروههای بالینی را نشان می دهد که در گروههای علوم پایه این کاهش محسوس تر می باشد.

جمع کل	۲۵ سال سنوات به بالا	۲۵-۱۵ سال سنوات	زیر ۱۵ سال سنوات	
۱۰۴ نفر	۲۵ نفر	۱۹ نفر	۶۰ نفر	گروه های پایه
۸۳ نفر	۳۵ نفر	۵۲ نفر	۹۶ نفر	گروه های بالینی
287	60	71	156	جمع کل

جدول ۲. توزیع فراوانی هیئت علمی دانشکده پزشکی از نظر سنوات خدمت				
وضعیت دانشکده در نقشه هیئت علمی	۲۵ سال سنوات به بالا	۲۵-۱۵ سال سنوات	زیر ۱۵ سال سنوات	
قابل قبول	۲۵ نفر	۱۹ نفر	۶۰ نفر	گروه های پایه
قابل قبول	۳۵ نفر	۵۲ نفر	۹۶ نفر	گروه های بالینی
قابل قبول	60	71	156	جمع کل

جدول ۳. سرانه تعداد واحدهای درسی به هیئت علمی				
وضعیت دانشکده در نقشه هیئت علمی	نسبت واحد درسی به هیئت علمی	تعداد هیئت علمی	واحدهای درسی ارائه شده	
قابل قبول	12.70%	۱۰۴ نفر	1321.06	گروه های پایه
قابل قبول	20.93%	۸۳ نفر	3830.61	گروه های بالینی
				جمع کل

جدول ۴. نسبت دانشجویان دانشکده پزشکی به تعداد هیئت علمی

وضعیت دانشکده در نقشه هیئت علمی	نسبت دانشجو به استاد (درصد)	جمع کل دانشجو	دستگیری	دکترای عمومی	MBBS	PhD	کارشناسی ارشد	کارشناسی	تعداد اعضاء هیئت علمی	
قابل قبول	۹/۰۱	۹۳۸		۶۱۱	۸۳	۴۶	۱۰۱	۹۷	۱۰۴ نفر	گروه های پایه
قابل قبول	۸/۰۷	۱۴۷۷	۳۰۷	۱۰۹۸	۷۲				۸۳ نفر	گروه های بالینی
										جمع کل

جدول ۵. تعیین اولویت دانشکده پزشکی برای جذب هیئت علمی				
درجه اولویت دانشکده	معیار سرانه دانشجو	معیار واحدهای درسی	معیار بازنشستگی	
*	۹/۰۱	۱۳۲۱/۰۶	۲۴/۰۳	گروه های پایه
*	۸/۰۷	۳۸۳۰/۶۱	۱۹/۱۲	گروه های بالینی
	۸/۵۴	۵۱۵۱/۶۷	۲۰/۹	دانشکده پزشکی

د) تعداد اعضای هیئت علمی بازنشسته گروههای آموزشی طی ۵ سال آینده

در جدول ۶ (پیوست ۱) تعداد اعضای هیئت علمی بازنشسته گروههای آموزشی طی ۵ سال آینده محاسبه گردید. طبق جدول مذکور اولویت دانشکده پزشکی در جذب اعضای هیئت علمی در گروههای علوم پایه به ترتیب تعداد بازنشستگی از بالا به پایین، شامل گروههای انگل شناسی، میکروب شناسی، بیوشیمی، حشره شناسی و ویروس شناسی خواهد بود.

با توجه به ملاحظات ذکر شده در نهایت با لحاظ توزیع واحدهای مصوب رشته-مقطع ها، تراکم مطلوب دانشجو در کلاس و میانگین تعداد واحد موظفی اساتید هیات علمی و مهمتر از همه تعداد اعضای هیات علمی بازنشسته گروههای آموزشی، سیاست و برنامه دانشکده پزشکی در سال ۱۴۰۴ به ترتیب ذیل می باشد.

اولویت دانشکده پزشکی در جذب اعضای هیئت علمی در گروههای علوم پایه به ترتیب تعداد بازنشستگی از بالا به پایین، شامل گروههای انگل شناسی، میکروب شناسی، بیوشیمی، حشره شناسی و ویروس شناسی خواهد بود. بایستی اشاره نمود که هرچند در گروه انگل شناسی شاخص اصلی دیگر یعنی میانگین تعداد واحد موظفی اعضای گروه منفی می باشد اما با توجه به تعداد بالای بازنشستگان این گروه یعنی تعداد ۳ نفر نسبت به سایر گروهها، جهت اطمینان و جلوگیری از مشکل آرایه واحد دروس در سالهای آتی، بالتبع جذب این گروه در اولویت خواهد بود.

همچنین مطابق با داده های جداول فوق، اولویت دانشکده پزشکی در جذب اعضای هیئت علمی در گروههای بالینی به ترتیب ، شامل گروههای اطفال ، بیهوشی، داخلی، ارولوژی، زنان، گوش و حلق و بینی، نورولوژی، جراحی عمومی، روانپزشکی و رادیولوژی خواهد بود. بدیهی است که معرفی تعداد و تنوع گروههای آموزشی در اولین فراخوان جذب اعضای هیئت علمی و نیز جذب تعهدی و یا قراردادی بر اساس این سیاست گذاری دانشکده خواهد بود. همچنین معرفی تعداد گروهها در هر فراخوان بر اساس تعداد سهمیه تخصیص داده شده به دانشگاه و دانشکده پزشکی می باشد.

این برنامه در ۶ جدول و ۲ ضمیمه (پیوست)، در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۳/۲۶ شورای آموزشی دانشکده پزشکی همدان مطرح و مورد تایید و تصویب قرار گرفت.